

Muusikaõpetus 6. klass - muusika süvaõpe

Muusikaõpetusega süvaõppes taotletakse, et õpilane:

- omandab süvendatult muusikalise kirjaoskuse
- musitseerib aktiivselt, arendab muusikalist mõtlemist ja eneseväljendusoskust
- tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid
- tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset
- arendab loovust ja improvisatsioonivõimet laulmise, rütmilise tegevuse ja pillimängu kaudu
- arendab muusikalist analüüsivõimet, muusikaliste väljendusvahendite kasutamisoskust praktilises musitseerimises ja muusika kuulamisel
- oskab anda hinnanguid muusikale ning põhjendada oma muusikalisi eelistusi muusikalist sõnavara kasutades
- väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana
- teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure
- teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda

Aine eesmärgid:

- kahe- ja kolmehäälsuse rakendamine laulmisel nii muusikatunnis kui kooli kooris
- relatiivsete (JO-LE-MI) ja absoluutsete (c, d, e) helikõrguste kasutamine noodist laulmisel
- pillimänguoskuse rakendamine üksi ja koos musitseerides
- isiklike, põhjendatud seisukohtade avaldamine muusika kuulamisel, tuginedes muusika väljendusvahenditele ja oskussõnavarale
- muusika meeleolu, stiili ja vormi väljendamine liikumise kaudu lähtuvalt kujutlusvõimest
- loominguliste ideede teostamiseks sobivate muusika väljendusvahendite leidmine ja kasutamine
- esinemisvõimaluste pakkumine ning loomingulise eneseväljenduse toetamine
- teatris, kontserdil ja muuseumis käimine ning õppekäigud
- süvaõppe klassi õpilased osalevad solo-, ansambli- ja koorilaulu töös ning muusikaõpetuse olümpiaadidel

Muusikaõpetuse ainekava 6. klassis - süvaõpe

1. Ajaline maht
1 tund nädalas, kokku 35 tundi
2. Eeldatav õpilaskontingent on 5. klassi õppekava läbinud õpilane
3. Õppeaine sisu ja eeldatavad õpitulemused

Muusikaline kirjaoskus

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Helivältused, pausid ja rütmid. • Taktimõõdud: 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8. Taktimõõdu ülemine ja alumine arv • Klaviatuur, nootide tähtnimetused • Madaldus- ja kõrgendusmärgid • Helilaad ja helistik • Uus mõiste – harmooniline moll • Uued helistikud D-h • Rütmi- ja meloodiaharjutused • Laulude õppimine noodi järgi JO-LE-MI süsteemis 	<ul style="list-style-type: none"> • mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pausi tähendust ning oskab neid kasutada rütmiülesannete lahendamisel • mõistab taktimõõtude 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 tähendust ning arvestab neid musitseerides • oskab määrata kuulnud muusikapala taktimõõtu • teab helilaadi mõistet ning oskab määrata muusikapala helilaadi, uus mõiste – harmooniline moll • teab helistiku mõistet, mõistab helistike C-a, G-e, F-d tähendust ning lähtub nendest musitseerides. oskab määrata laulu helistikku õpitud helistike piires • teab nootide asukohti noodijoonestikul, oskab kasutada kõrgendus-, madaldus- ja keelumärki (diees, bemoll, bekarr) ning teab nootide asukohti ka klaviatuuril • kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid) ja seostab neid absoluutsete helikõrgustega (tähtnimed)

Muusikalugu ja muusika kuulamine

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Rahvuslik ärkamisaeg • Esimene üldlaulupidu • Esimesed Eesti heliloojad • Eesti muusikaelu areng • Eesti heliloojad tänapäeval • 20. saj. Eesti levimuusika • Öölaulupeod • Euroopa rahvaste muusika: Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu, Venemaa, Austria, Saksamaa, Ungari, Poola, Suurbritannia, Iirimaa 	<ul style="list-style-type: none"> • teab, millal oli Eesti rahvuslik ärkamisaeg ja milles see väljendus • oskab nimetada ärkamisaegseid kultuuritegelasi ja nende tegvuse tähtsust • teab ärkamisaegseid ja esimesi professionaalseid heliloojaid • oskab kirjeldada muusikaelu arengut 19. ja 20. sajandil, oskab nimetada heliloojaid ja nende tuntumaid teoseid • on tutvunud 20. saj. Eesti levimuusika heliloojate ja lauludega • teab laulvast revolutsioonist ja öölaulupeol lauldavatest lauludest • on tutvunud Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu, Venemaa, Austria, Saksamaa, Ungari, Poola, Suurbritannia ja Iirimaa rahvaste kultuuri ja muusikatraditsioonidega

Hääle arendamine ja laululine materjal

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Seniste oskuste süstemaatiline harjutamine ja kinnistamine ning teadlik rakendamine uutes, õpitavates lauludes • Eesti rahva- ja rahvalikud laulud 	<ul style="list-style-type: none"> • laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt, on teadlik häälehoiu vajadusest kasutab teadlikult muusikalisi teadmisi nii üksi kui ka rühmas lauldes • rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes; • laulab eakohaseid ühe- ja kahehääelseid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule

<ul style="list-style-type: none"> • Laulud 20. saj. Eesti levimuusikast • Laulva revolutsiooniga seotud laulud • Laule Soome, Rootsi, Norra, Läti, Leedu, Venemaa, Austria, Saksamaa, Ungari, Poola, Suurbritannia, Iirimaa rahvaste muusikast • Kalendriliste tähtpäevade laulud • Kaanonid 	<ul style="list-style-type: none"> • laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn”, „Eesti lipp”, „Kas tunned maad”, „Kui Kungla rahvas”, „Mu isamaa armas”, „Meil aiaäärne tänavas”, „Püha õõ”
--	--

Pillimäng, muusikaline liikumine ja omalooming

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Keha, rütmi ja plaatpillide mängimine • Improvisatsiooni loomine keha, rütmi ja plaatpillidel • Rütmilised, meloodilised kaasmängud • Muusika karakteri ja meeleolu väljendamine läbi liikumise 	<ul style="list-style-type: none"> • kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või ostinato's des • rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid • seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga • kasutab pillimängus muusikalisi teadmisi ja oskusi • tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi • tantsib eesti laulu- ja ringmänge • väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid • loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaatpillidel • kasutab improvisatsioonides astmemudeleid • loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne • kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist

Õppekäigud

Õppeaine sisu	Eeldatavad õpitulemused
<ul style="list-style-type: none"> • Kontserdi ja/või muusikateatri külastus 	<ul style="list-style-type: none"> • arutleb, analüüsib ja põhjendab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil • kasutab arvamust väljendades muusikalisi teadmisi ja muusikalist oskussõnavara

4. Kontroll ja hindamine

Hindamine toimub vastavalt Jakob Westholmi Gümnaasiumi hindamisjuhendile [LINK](#)

Hinnatakse:

- õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi.
- kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, muusikalist kirjaoskust, muusika kuulamist ja muusikalugu, aga ka õpilase aktiivsust ning tunnust osavõttu.

- õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel, lauluvõistlusel ning kooli esindamist konkurssidel või olümpiaadidel arvestatakse õppetegevuse osana koondhindamisel.

II kooliastme muusika süvaõppe klassi lõpetaja:

- on omandanud muusikalise kirjaoskuse algtaseme
- kasutab noodist lauldes relatiivseid (astmeid) ja absoluutseid (cde) helikõrgusi
- on omandanud koorilaulu kogemuse kahe- ja kolmehäälses koosseisus
- osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes: laulmises, pillimängus, muusika kuulamises, liikumises
- huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles
- mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust
- oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslast
- oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislaulu
- kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi
- julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnalises kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades
- kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat
- mõistab autorsuse tähendust
- eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat
- leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas

5. Kasutatav õppevara

Heli Roos „Muusikaõpik 6. klassile“ Tallinn: Avita 2012

Heli Roos „Muusikaõpetuse töövihik 6. klassile“ Tallinn: Avita 2012

6. Lõiming

Vaata lõimingutabelit [LINK](#)